

SLOVENE

Volja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 26,-
za en mesec . . . K 2,-20
za Nemčijo celoletno . . . K 29,-
za ostalo inozemstvo . . . K 35,-

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24,-
za en mesec . . . K 2,-
V upravi prejemam mesečno . . . 1-80

Sobotna izdaja:

Za celo leto . . . K 7,-
za Nemčijo celoletno . . . K 9,-
za ostalo inozemstvo . . . K 12,-

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostori)

za enkrat . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . . 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvarsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvenem nedelje in praznike ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Rusija in njeni zavezniki.

Pod tem naslovom piše »Prager Tagblatt« od 24. t. m. sledeče:

Ko so zaprli carsko dvojico, so se vpraševali tu in tam, kaj bodo rekli na to ruski zavezniki. Kaj bodo rekli k temu na Angleškem, na Francoskem, v Italiji? Ali bodo v Londonu, v Parizu in v Rimu še dalje držali roke navzkriž in odobravalni kravavo igro? Kdor tako vprašuje, ta opazuje velike dogodke z ozkega stališča sentimentalnih občutkov, naših nasprotnikov pa prav nič ne pozna. Zgodovine angleške diplomacije in francoske vnanje politike se ne da razumeti, če si ne predočujemo, da francoski in angleški državniki ne raje svojih zvez na vladarje in ne na zveze z osebami, ampak jih naslanjajo na politiko ljudskih strank in na simpatije narodov. Leopold Ranke pravi, da je obstojala sto let pred francosko revolucijo politika evropskih držav v tem, da si zagotavljajo neodvisnost Evrope; kot slavni dogodek naslednje perijode pa označuje prebujenje narodov in njihovo združitev v narodnostne države. Zaprta evropska diplomacija se je trudila, da svoje državno-egoistične namene prilagodi temu modernemu principu. Zveza zapadnih držav z Rusijo je temu principu navidezno nesprotovala, ker je stala Rusija v zadnjih stoletjih vedno na nasprotni strani; Rusija je bila navezana na Prusijo in obratno. V sedemletni vojski so se sicer bojevale ruske čete proti Frideriku, toda Katarina II. se je nazadnje le obotavljala. Zato se ji je skazal Friderik za časa rusko-turške vojske hvaležnega in ji je pomagal pri delitvi Poljske.

V naslednji dobi se je Rusija vedno držala stare politike, udeležila se je bojev proti Napoleonu, bila je član svete aliance in najhujša nasprotnica zapada. Šele krimska vojna je uničila njeno hegemonijo. Tedaj je bila dana priložnost, potisniti rusko moč za lep čas iz Evrope; toda napreduječa Prusija, ogrožena od dveh strani, je potrebovala opore na vzhodu. Zato je polagal Bismarck na zvezo z Rusijo največjo važnost.

Tudi francoska politika, v kateri je nadvladovala revanšna ideja, se je morala odločiti ali za Avstrijo ali za Rusijo. Odločila se je za Rusijo. Lahka pot to ni bila za Francoze, da so sklenili vsem tradicijam zapadne evrope nasprotujočo zvezo. Čeprav so francoski politiki po l. 1870. mislili vedno le na Alzacijo-Loreno, je bilo treba vendar tudi premagati strah velikega naroda pred njegovim novim prijateljem. Na tej točki so započeli svoje delo z brezprimerno spretnostjo francoski in angleški časniki, katerim ni bila nobena naloga pretežavna, če se je šlo za blagor države. Londonska in pariška žurnalistika je napepla vse sile, da ljudje kolikor mogoče pozabijo na dejstvo, da vlada v Rusiji carizem, brutalnost, ječa in vislice; svojo sitno za-

dačo so mogli pa rešiti le na ta način, da so vedno kazali na rusko ljudstvo in njegovo hrepenenje po svobodi, ob enem pa neusmiljeno kritikovali carsko vlado. Car sam ni bil nikdar priljubljen in nihče se mu ni prilizoval ali pa skušal predstavljati ga občinstvu kot nedolžno stvar. Njegov obisk v Parizu je povzročal Clémenceau-u, tedanjemu ministrskemu predsedniku, in še bolj policijskemu prefektu Lepine-ju mnogo nočij brez spanja, da sta vodila svojega zaveznika brez neprimlik po skrbno zavarovanih pariških ulicah.

In ta metoda, sklepati zveze ne z vladarji in s slučajnimi vladnimi zistemi, ampak opirati jih na simpatije narodov in političnih strank, se je popolnoma obnesla; tega se ne da tajiti. Da se ista metoda ni obnesla tudi v vojski, da ententi konečno ni mnogo koristilo, če je spravila tucat zaveznikov pod svoj klobuk, to je drugo poglavje: v vojski sami odločuje pač boljše orožje. Bilo bi pa napačno, če bi hoteli prezreti, da je ta princip, ki se opira na civilno-meščansko življenje držav, našim sovražnikom mnogo koristilo. Samo ta princip in nanj oprto časnikiarsko delo nam je odtušilo Rumunijo in Italijo; ta princip nam odtušuje nevtralne države in tudi javno mnenje v Zedinjenih državah se je popolnoma odločilo zanj.

Zato je le naravno, če danes po carjevem padcu v Londonu in Parizu niti z mezincem ne šanejo, da obvarujejo nekdanjega zaveznika pred revolucijo. Asquith, ki je z očitnim veseljem pozdravil v angleškem parlamentu revolucijo, je odkrito priznal, kako da stvar stoji; car je bil dober, dokler je imel moč, in zato so imeli njega in njegove leve navade za neprijeten privesek k zvezi. Vrednosti zveze pa niso nikdar cenili po carjevi moči, ampak po moči prave Rusije in po njenem bogastvu na ludeh in rečeh. Zato se ta diplomacija tako silno bori za ljubav ruskega ljudstva in zato se obupno trudi, da pojemajoče navdušenje za vojno v masah na novo podžge. Car? On in njegova rodovina so gospodom v Londonu in Parizu prav malo mar; v njihovih očeh je car figura iz preteklosti.

Zanimiva sodna razprava proti »Hrvatski«.

Valerijan Pribičević, brat znanega organizatorja »Narodne Odrban« bivšega avstrijskega, pozneje srbskega častnika Milana Pribičevića, je tožil »Hrvatsko« vsled članka, ki ga je objavila 25. maja 1915 in v katerem se je nahajal stavek: »...ali bomo rodbino Pribičević, ki je umorila našega prestolonaslednika in na našo monarhijo in na hrvatski narod izzvala boj na življenje in smrt...?« Te dni se je vršila sodna razprava pred zagrebškim okraj-

nim sodiščem. Odgovornega urednika »Hrvatske« je zastopal hrvatski poslanec odvetnik dr. Horvat ter je izjavil, da nastopi dokaz resnice in da se bo skliceval na rdečo knjigo naše monarhije, spise sarajevske sodne razprave proti Cabrinoviću in tovarišem, na spise zagrebške veleizdajalske sodne razprave nadalje na spise zagrebškega vojnega poveljstva in pri dež. vladi, oddelek za državno redarstvo na temelju katerih je ugotovljeno, da je dobil Svetozar Pribičević na dan umora iz Sarajeva brzojavko: »Oba konja dobro zakaparena (zaarana)«, nadalje na najnovejše spise, ki jih je našel belgrajski vojni guvernement. Seveda dr. Horvatu ni bilo treba nastopiti dokaz resnice, ker so vsi bratje Pribičevići obsojeni oz. internirani zaradi veleizdaje. Odgovorni urednik »Hrvatske« je bil oproščen, Valerijan Pribičević pa obsojen na 200 K, ki jih mora plačati dr. Horvatu.

Prvi naspek na novo Ribetovo vlado.

Iz francoske zbornice.

Bern, 28. marca. (Kor. ur.) V včerajšnji seji zbornice je opozarjal poročevalec Ferry na potrebo, da se vpokliče pod orožje letnik 1918. Poslanec Beguise je zahteval, naj vsi zavezniki enako napno svoje moči. Predlagali so nato veliko dostavkov o oprostitvi, oziroma o poznejšem pozivu kmetov. Vojni minister je izjavil, da bo višje poveljstvo pozvalo kmete letnika 1918 dne 1. majnika pod orožje; poznejši rok ni mogoč, ker bi moral sicer minister zahtevati zaupnico. Poslanec Brizon je zaklical ministru: »V Franciji boste povzročili še lakoto.« Živahni protesti. Vojni minister je nato opozarjal, da je vprašanje o skupnem naporu sil med zavezniki sitna reč, nakar naj se pri razpravi oziirajo. Nato je posegel v razpravo ministrski predsednik Ribot, ki je izjavil, da so z vojnimi ministrom vsi ministri solidarni. Guicharov dostavek o poznejšem pozivu kmetov so nato s 347 proti 106 glasovom odklonili.

Amerika napove vojsko Nemčiji 2. aprila.

Haag, 28. marca. Nizozemski »Nieuves Büro« poroča iz Washingtona: Iz krogov vlade se poroča, da se bo na izrednem kongresu 2. aprila formalno napovedala vojska Nemčiji. — »Central News« poročajo iz Washingtona: Stoji, da je 95% kongresa za sodelovanje ameriškega vojnega brodovja na strani sporazuma, 75% pa za to, da pošljejo ameriške čete na zahodno bojišče.

London, 28. marca. (Kor. ur.) Velika ameriška banka Kuhn, Loeb & Co je naznanila, da vsled dogodkov v Rusiji in radi drugih dogodkov ne bo več odpovedovala podpore sporazumu.

Amerika in Avstrija.

Dunaj, 27. marca. »Münch. N. N.« javljajo: Med Ameriko in Avstrijo se razmerje v zadnjih časih ni poslabšalo. Na Dunaju so zadovoljni, da Amerika zaenkrat ne bo odgovorila na našo noto.

Carranza mobilizira.

Genf, 28. marca. »Newyork Herald« poroča iz Mehike: Carranza je zapovedal mobilizirati mehikansko milico.

Berlin. Iz Genfa poroča »Vossische Ztg.«: »Petit Parisien« poroča iz Washingtona: Iz Mehike prihajajo vsak dan vznemirljiva poročila. Na obeh straneh mehikanske meje se razvrščuje armada, ki šteje 150.000 do 200.000 mož. Mehikanci ne izpuste ameriškega generala Oregona. Ne ve se, ali sodeluje nemška vlada s Carranzom, Villom ali z Diazom. Bajje nadvladuje nemški vpliv v Mehiki finančno in vojaško.

Uspeh bojev pri Biljah.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. marca. Uradno: Število ujetnikov iz boja južno pri Biljah se je povečalo na 15 častnikov in 569 mož. S topovi in z metalnimi min v tem prostoru zelo živahno streljajo. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Dunajski vojaški kritiki pišejo 28. t. m.: Italijo trese zdaj mraz bojazljivega pričakovanja. Strah pred tem, kar pride in pomanjkanje živil vsled zapore na morju je v več mestih (Milan, Florenca) izzval zelo živahne demonstracije za mir, ki so bile mestoma neodoljivega značaja.

Italijansko uradno poročilo.

27. marca. Sovražni oddelki so se ponoči od 25. in 26. t. m. približali našim postojankam na levem bregu potoka Maso zahodno Samone; dobro merjeni naš ogenj jih je razkropil. S topovi so včeraj na južni bojni črti živahnejše streljali; zvečer so v odseku med pobojem Frigido in Fanti precej živahno streljali. Ko je sovražnik zrušil naše obrambne črte, je dvakrat močno napadel: enkrat proti višini 126, kjer je zasedel nekaj naših utrdb, drugič na Fanti vrh, kjer smo ga popolnoma odbili.

Skupina naših letal je metala z vidno dobrim učinkom bombe na sovražne tabore v Valarsi. Vsa naša letala so se vrnila.

Ofenziva proti Italiji.

Lugano, 28. marca. »Giornale d' Italia« vzpodbuja narod, naj potrpi in zaupa vojnemu vodstvu. Zdaj se temen vojaški položaj ne more dolgo trajati. Zjasil se bo najkasneje aprila. Pokazalo se bo takrat, kje nameravajo osrednje sile izvesti svoj veliki udarec, da se osvobodijo iz svojega obupnega polo-

LISTEK.

† Fran Gerbič.

Prezaslužni slovenski glasbenik, gospod Fran Gerbič, šolski ravnatelj »Glasbene Matic« je danes zjutraj po prav kratki le 5 dni trajajoči boleznici v 77. letu svoje starosti umrl. V dneh 18. in 19. t. m. se je na svojem domu v Cerknici nekoliko prehladil, iz prehlajenja se je razvila bolezen in danes je mirno zaspal. Pogreb bo jutri, v petek popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti Turjaški trg št. 1, na pokopališče k Sv. Križu.

Čislani rodbini naše iskreno sožalje!

× × ×

Fran Gerbič se je rodil 5. okt. 1840. v Cerknici na Notranjskem in je že kot majhen deček kazal izredno pevsko nadarjenost. Z enajstim letom je prišel v

Ljubljanske šole; dovršil najprej 3. in 4. razred normalke, nato še tri razrede realke. Že v tem času se je učil petja in klavirja. Ko je pa l. 1856. vstopil v učiteljsko, se je še z večjo vnemo lotil glasbenih študij. Učitelj glasbe mu je bil Kamilo Mašek in sicer v teoriji (oz. harmoniji), petju, klavirski in orgelski igri. V tem času je večkrat nastopil kot I. tenorist v filharmoničnem (takrat še ne popolnoma nemškem) društvu pod Nedvedovim vodstvom.

Po končanih študijah v učiteljsko je bil l. 1857. nastavljen kot provizorični učitelj v Trnovem pri Ilirski Bistrici. L. 1861. je bil imenovan za stalnega učitelja ozi. nadučitelja ravnatelj. V Trnovem je opravljal ves čas svojega tamošnjega bivanja tudi službo organista in cerkvenega pevovodje. V tem času je začel komponirati in izdajati svoje prve. Kot prve skladbe so izšli l. 1861.: »Glaslo slovenske«, obsegajoči osem moških zborov in tri samospeve.

Kot nadarjenemu skladatelju in izbornemu pevcu so Gerbiču od vseh strani prigovarjali, naj se še temeljiteje izobraži v glasbeni stroki. In tudi Gerbič sam je hrepenel po nadaljnj, če mo-

goče popolni glasbeni izobrazbi. Zato je pustil učiteljsko službo in se podal v Prago na konservatorij. Tu je študiral od l. 1865. do 1867. predvsem solopetje in kompozicijo, poleg tega pa tudi razne druge predmete: klavir, glasbeno zgodovino itd. Konservatorij je dovršil z odliko. V dobi svojih konservatorijskih študij je izdal »Liro Sionsko«, ki je izhajala eno leto (l. 1866.).

Po končanih konservatorijskih študijah se je prišel za Gerbiča nov delokrog: operna karijera. Kot prvi tenorist je deloval najprej pol leta pri narodnem gledališču v Pragi, potem devet let pri operi v Zagrebu, potem eno sezono v Ulmu na Vitemberškem in končno še eno sezono v Lvovu. Tu je operno karijero zamenjal zopet z učiteljsko. L. 1882. je bil namreč nastavljen na tamošnjem konservatoriju kot učitelj solopetja in pevovodja konservatorijskega zbora in deloval kot tak do l. 1886.

Tega leta so društva: »Glasbena Matica«, »Citalnica« in »Dramatično društvo« povabila Gerbiča v Ljubljano. Odzval se je povabilu in prišel zopet na domača tla delovat med rojake. Pri

»Glasbeni Matici« je vstopil kot učitelj in vodja društvene šole, pri »Citalnici« kot pevovodja (do l. 1890., t. j. do razpada »Citalnice«), pri »Dram. društvu« pa kot kapelnik (do l. 1895.). L. 1890., 1891. in 1897. je bil pomožni učitelj na učiteljsko za glasbeno teorijo, harmonijo, zborovo petje in orgljanje. Kako štiri leta je bil pevovodja tudi pri pevskem društvu »Ljubljana« (1896. do 1900.) in od l. 1899. po Belarjevi smrti je prevzel še službo pevovodje in organista pri sv. Jakobu v Ljubljani. Od ravnoistega leta dalje je bil tudi odbor-nik pri »Cecilijinem društvu«.

Največ svojih moči je Gerbič posvetil »Glasbeni Matici«, pri kateri je deloval nad 30 let. Velike so njegove zasluge za slovensko opero, katere prvi kapelnik je bil, a posebno mil in drag je bil Slovincem kot skladatelj, zelo odličen je bil Gerbič tudi kot cerkveni skladatelj. Bil je izvrsten in plovovit skladatelj. Še v zadnjem času je zložil simfonijo z orkestrom, ki se pa nahaja še v rokopisu.

Slovenska domovina ohrani Franu Gerbiču trafen spomin!

žaja in obkoljevanja. Z avstrijsko armado bo že Italija sama obračunala, saj je lani sama odbila 38 avstrijskih divizij. Če pa bodo osrednje države z združenimi silami svoj obupni glavni napad namerile proti Italiji, jo ne bodo našle same, ker so za ta slučaj zvezne vlade in generalni štab že poskrbeli.

Dva italijanska generala o ofenzivi proti Italiji.

Curij, 27. marca. Iz Milana se javlja: General E. de Rossi in general Corsi sta objavila zopet razmotrivanja o avstrijski ofenzivi, ki se, kakor sodita, pripravlja. General de Rossi se posebno peča z maršalom Conradom pl. Hötendorffom, o katerem sodijo v Italiji, da bo vodil napad na Italijo. General de Rossi pravi, da je baron Conrad za to nalogo izvrsten in da se mora vojaška sposobnost dosedanjega načelnika avstrijskega generalnega štaba odkrito pripoznati. Naj se ne dvomi o tem, da pripravlja Avstrija, tako se izraža general Rossi, proti Italiji kazensko ekspedicijo. Upa, da je italijansko vojno vodstvo vse pripravilo proti vsem možnostim, na kar se italijanski narod tudi zanaša. Ne samo italijanske čete, tudi narod mora biti bodočim velikim dogodkom kos. General Corsi zahteva, naj zavezniki pripravijo skupno strateško rezervo, da jo bodo, če bo potrebno, lahko vrgli na italijansko bojno črto. Javnost z izvajanjem generala Corsija ni zadovoljna, ker govori že zdaj, da bo potrebna tuje podpore. Mislj pač na Francoze. Vsekakor ni misliti, da bodo Italijani na tuja bojišča pošiljali vojaške. Nervoznost v Italiji postaja vedno večja.

Cadorna o ofenzivi.

»Frankfurter Zeitung« piše, da je italijanski glavni štab z ozirom na razprave italijanskih listov o mogoči ofenzivi proti Italiji opozoril, naj se moči Italije in Rumunije ne primerjajo. Cadorna je zgradil med Brento in Adijo velik utrjeni tabor; na bojni črti so utrdbе globoke več kilometrov. Zgradile so se ceste za dovoz. Eno leto so gradili postojanke za morebitno obrambo, da si se je vedno stremilo napredovati.

Junaške smrti

je padel na italijanskem bojišču minuli teden polkovnik Anton Hauber v prvi bojni črti.

Naknadna prebiranja v Italiji.

Lugano, 28. marca. Italijanski vojni minister je odredil novo naknadno prebiranje tistih, ki še niso bili potrjeni.

Tudi v Italiji nadomeščajo ženske vojaške. Genf, Petrogradska brzojavna agencija poroča iz Rima: V Italiji so nepravilne radi izpopolnitev vrzeli v armadi. Vojno ministrstvo je za to sklenilo, da bodo prebrali v zaledju v bolnišnicah in v pisarnah zaposlene vojaške in jih bodo nadomestili z ženskami.

× × ×

Izgredi v zgornji Italiji.

Dunaj, 28. marca. Po tusem došli poročili so bili v gornji Italiji v več krajih izgredi. Posebno hudi so bili v Milanu in v Turinu.

V Italiji izbruhnila revolucija?

Basel, 28. marca. »Anzeiger« poroča: V Švici so se včeraj širile govorice, da je izbruhnila v Italiji revolucija. (Take vesti so bile tudi drugod razširjene, a se ne potrjujejo. Vsekakor so te vesti res značilne na razpoloženje v Italiji. Ur.)

Poročila iz Rusije.

Nova časna ruska vlada ni pristopila londonski pogodbi.

Berlin, 28. marca. Neko dobro poučeno nevtrarno poslanstvo je izjavilo, da kljub pritisku nova ruska vlada ni podaljšala londonske pogodbe, ker se ji zastopniki delavstva besno upirajo. Najbrž noče vlada, da bi ji Anglija predpisovala bodočo politiko.

Volitve v ustavodajalno zbornico.

Genf, 28. marca. »Temps« poroča: Volitve v rusko ustavodajalno zbornico se bodo pričele 30. maja.

Demokratiziranje armade.

Amsterdam, 28. marca. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Petrograda: General Aleksejev je zapovedal, da se morajo v vseh polkih in v večjih četah sestaviti odbori častnikov in vojakov, ki bodo pri disciplinarnih nesoglasjih nastopali kot pravni svet. Ti odbori bodo podrejani izvoljenim odborom častnikov in vojakov, ki bodo prideleni štabom glavnih stanov raznih bojišč.

Revolucijski odbor

so, kakor poroča »Giornale d'Italia«, izvolili v dumi na posvetu 1000 vojaških zaupnikov. Ta odbor je neomejen gospodar položaja.

General Ivanova so zaprli v Kijevu. (Iz Kodanija.)

Lvovski nadškof izpuščen iz zapora.

Stockholm, 28. marca. Časna vlada je oprostila Iivovskega metropolita Szep-

tyckega in mu dovolila, da se sme vrniti v Avstrijo.

Angleško poročilo o položaju v Rusiji.

Petrograd, 28. marca. (Kor. ur.) Polki, ki so ostali v Petrogradu in ki so nastopali v revoluciji, bodo tvorili armado, ki ostane trajno v Petrogradu. Žrtvam revolucije bodo postavili spomenik v bližini angleškega veleposlanništva. Veliki knez Nikolaj, ki se nahaja zdaj v glavnem stanu, bo odpotoval v Livadijo. Odkar je vojni minister Gučkov opozoril na možnost nemškega napada na Petrograd, se je veliko častnikov prijavilo za službo na bojni črti Riga-Dvinsk. Na jugozahodni bojni črti je zaprisegel general Brusilov čete na novo vlado. Izvršilni odbor v Kijevu je generalu Ivanovu prepovedal zapustiti sobo.

Cenzuro so zopet uvedli.

Kodanj, 28. marca. Delavski in vojaški svet je zopet uvedel cenzuro in prepovedal več listov desnice. Celotno »Novo Vreme« in »Rečje« so posvarili, naj ne hujskata za nadaljevanje vojske, ker ju bodo sicer ustavili. Vojni minister Gučkov je zapovedal, naj se uradni »Ruski Invalid« izpremeni v armadni list, ki naj bi širil vladno politiko v armado, a socialisti so prepovedali, da bi se bil ta načrt izvedel.

Proti tistim, ki so se odkupili od vojaške službe.

Basel, 28. marca. Lyonski listi poročajo: V Moskvi so zaprli veliko oseb, ki so se nahajale v črnih seznamih tajne policije, ker so se odkupili z 8000 do 10.000 rubljev od vojaške službe.

Francozi napovedujejo nemire v armadi.

Bern, 28. marca. »Gaulois« in »Figaro« izražata bojazen pred nemiri v armadi, če bodo ustavodajalno zbornico volili še pred vojsko.

Iz bank in hranilnic dvigajo vloge.

Stockholm, 28. marca. V celi Rusiji dvigajo denar iz bank in iz hranilnic. Petrogradska banka je v zadnjih dneh izplačala 70 milijonov rubljev.

Pomorski za republiko.

Stockholm, 28. marca. Skobelev je v odboru delavcev in vojakov izjavil, da so vsi ruski pomorščaki za republiko. Proti angleškemu poslaniku se sviri, ker deluje na to, da bi se stranke sprle.

Predsednik bodoče ruske republike.

»Magyaroszag« poroča iz Genfa: Ker nova ruska vlada nagiba k stremljenjem, ustanoviti v Rusiji republiko, ni izključeno, da bo prvi predsednik Mihael Romanov, ki se klanja socialističnim idejam in je opetovano izjavil, ga bi bil rajši predsednik republike, kot pa car.

Nasprotstva med delavci in časno vlado.

Stockholm, 28. marca. (Kor. ur.) Dopisnik lista »Swenska Dagbladet« iz Haparande poroča iz Petrograda, da obstojajo ostra nasprotstva med ministrstvom in delavci. V več tvornicah je zelo težavno pregovoriti delavce, da delajo, ker stavijo zahteve, ki jih vlada ne more dovoliti. Delavci so izsilili, da smejo nositi orožje. V petrogradske tvornice dohaja vsak dan veliko pušk, revolverjev in streliva.

Spor med vojniki in delavci?

London, 28. marca. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« poroča iz Petrograda 27. t. m.: Danes, drugo nedeljo revolucije, je bilo na Nevskem Prospektu veliko izprevedov. Nosili so rdeče zastave z raznovrstnimi napismi. Odbor delavskih in vojaških poslancev je prepovedal napis: »Proč z vojsko!« Korakal je v izprevedu tudi volginjski polk, ki je dal pred štirinajstimi dnevi znamenje za vstajo. Stališče polka, na katerega so posebno revolucijski dogodki zelo vplivali, je povzročil skrb. Danes so v vzornem redu korakale tri stotnije v poslopje dume. Na polkovo zastavo so zapisali: »Živela časna vlada!« »Vojsko do konca!« Izdeluj te granate!« Govori v dumi so se zdeli vojakom predolgočasni. Končno so prekričali govornika, ki se je izrazil za konec vojske. Poročevalec »Daily Telegrapha« sodi, da se je stališče časne vlade zelo utrdilo.

Anarhija in krvolitje v Dorpatu.

London, 27. marca. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Rige: Iz Dorpata ne prihajajo zadovoljiva poročila. Tamošnji revolucionarji so ustanovili lastno milico in samostojno časno vlado, ki se na predpise časne vlade v Petrogradu čisto nič ne ozira. Nastala je popolna anarhija, ki je dovedla do preliivanja krvi in so tudi uničevali zasebno lastnino.

Krvavi izgredi ob zablembi žita.

Kodanj. »Rusko Slovo« poroča o krvavih spopadih, ko so zaplenjevali žito. Kmetje ga niso hoteli izročiti po novih najvišjih cenah.

Proti carici.

Kodanj, 28. marca. »Daily Mail« poroča iz Petrograda: Pravosodni minister Kerensky je predlagal, naj se dvigne obtožba proti carici radi petrograjskih nemirov od 12. do 15. marca. Senator Cherson je imenovan za preiskovalnega sodnika.

Carjeva rodbina na Angleškem.

Stockholm, 28. marca. Carjevo rodbino bodo prepeljali na Angleško, kakor hitro bodo otroci ozdraveli. Po Murski železnici se bodo peljali v mesto Romanov, od tam pa po morju v Newcastle. Na morju bodo carjevo rodbino spremljevali angleške in ruske bojne ladje.

Žitni monopol v Rusiji.

Stockholm, 28. marca. Ruski listi poročajo, da je proglasila ruska vlada žitni monopol.

Vojska z Rusi in Rumuni.

Dunajski vojaški kritiki pišejo 28. t. m.: Ker se sneg taja, več tednov ni pričakovati večjih operacij. Delni nastopi so mogoči le v nekaterih odsekih, če bo ostalo vreme ugodno. Vreme je Rusom naklonjeno, ker bodo lahko napravili red na bojišču in v zaledju. Manjši nastopi seveda niso izključeni. Naši so včeraj tudi v več odsekih nastopili. Posebno ugodno je ker smo v gorah ob moldavski meji izboljšali znatno naš taktični položaj, kjer je sovražnik izgubil veliko zemlje. Sedanji vojaški položaj v Rusiji znači dejstvo, da so velike transportne ovire na železnicah, dalje motenja v upravi armade in v tvornicah onemogočila večja podjetja več ruskim armadam na bojišču. Angleško francoska častniška komisija, s katero razpolaga nova vlada, je dolžna, naj zopet prejkomogoče ponovi vojno sposobnost ruske armade, ki tvori važni činitelj v ofenzivnih načrtih sporazuma.

Major Morath piše v »Berliner Tageblatt« (27. t. m.) o vojnem položaju na vzhodu. Sodi, da politični oziri vsled dogodkov na vzhodu na vojno vodstvo ne bodo vplivali. To naglašuje še posebno za to, ker vidi marsikateri politik že zdaj na vzhodu vzhajajoče sonce miru, ki naj ga izsilimo z vojaškimi nasilnimi operacijami. Modrejše bi bilo, da se počaka, kako se bodo razvila v Rusiji protislovja, ki so se pojavila med vojsko in časno vlado. Sovražnik se slabi brez našega dela, kar seveda ne izključuje, da se bo v pravem trenutku napadlo tam, kjer se bo opazilo, da so voljni opustiti odpor. Z vseh strani se poroča, da postajajo nepravilnosti na bojišču vedno večje in da prometnih ovir še niso odstranili. Nekli oklic dume je posebno značilen. Pravi, da glavno mesto strada, da zadoščajo zaloge le za nekaj dni in da bodo delavci zopet stradali. Ni povoda, da bi se nad tem stockholmskim poročilom dvomilo, ker logično traja dalje le položaj, ki je povzročil nemire. Rusko vojskovanje mora zavirati, ker je bil veliki knez Nikolaj Nikolajevič odstavljen kot vrhovni poveljnik.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. marca. Uradno:

Vojna skupina maršala pl. Mackensena. Nobenih posebnih dogodkov.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa. Južno doline Uz smo vzeli na 3 km širine rusko višinsko postojanko. Držali smo jo proti trem močnim protinapadom. Plen: 150 ujetnikov, 3 strojne puške in več metalcev min.

Postojanko Magyaros je sovražnik včeraj popolnoma zopet brez vsakega uspeha naskočil.

V gozdih Karpatih so uspela podjetja na predpolju.

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Napadalni oddelki so vdrl pri Stanislavovu v sovražno glavno postojanko. Rusi so bežali. Ker traja južno vreme, so se sicer le malo bojevali.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. marca. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Med morjem in Karpati je napočilo pomladansko vreme, ki izključuje večje boje. Plen pri Ščari se je zvišal na 20 metalcev min in na 11 strojnih pušk.

Bojna črta generalnega polkovnika nadvojvoda Jožefa. Naši napadalni oddelki, ki so poizvedovali, so na severovzhodni strmini Cimana v gozdih Karpatih vdrl v ru-

ske postojanko. Razstrelili so več bivališ in se vrnili z nekaterimi ujetniki in s plenom. Na Magyarosu se je izjalovil napad Rusov.

Naše čete so južno doline Uz vzele z naskokom močno utrjeno višinsko postojanko, ki so ga držale proti več protinapadom. Ujeli smo 150 mož, zaplenili pa več strojnih pušk in metalcev min.

Pri vojni skupini maršala Mackensena in na macedonski bojni črti boji na predpolju in od časa do časa močnejše streljanje s topovi.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

Zahodno bojišče. Pri Ovakhovstehini vzhodno Baranovičev sta napadli približno dve nemški stotnji v snežnih srajcah naše jarke, a so jih naši topničarji razkropili. Severnozahodno Smorgona so naši topničarji sestrelili nemški zrakoplov, ki je padel v sovražne črte.

Kavkaško bojišče. Pri Hanikinu so zasedle naše čete utrdbo Kala-i-Sabin, ki leži 10 km jugovzhodno Sarpula.

Zanimivosti iz boja pri Lapuzih.

Berlin, 28. marca. »Lokalanzeiger« poroča glede na zmagovite nemške boje pri Lapuzih, kjer so ujeli Nemci 300 Rusov. Predno so Nemci napadli, so Rusi kazali v svojih jarkih deske z napismi: Hvala Bogu, ker nimamo več carja, zato pa vendar enkrat kruh. Izdajalci so odstranjeni, naše sile se bodo šele zdaj razvile. Ujetniki so izpovedali, da so v armadi zadovoljni s preobratom, široke plasti naroda so pa ostale popolnoma hladne.

Poljaki.

Poljski kmetje za armado.

Lublin, 28. marca. (K. ur.) Na zadnjih političnih zborovanjih so kmetje zahtevali, da se hitro osnuje poljska armada in sicer s splošnimi nabori.

Rubelj v Varšavi.

Lublin, 28. marca. (Kor. u.) »Dziennik Lubelski« ponatiskuje članek varšavskega lista »Glos Stolicy« o pretirani cenitvi rublovega kurza in ker se nižje cenita krona in marka. V Varšavi zaračunavajo krono nižje, kot na borzah nevtralnih držav. Varšavski borzijanci, ki jim je dobro znano, kako neutemeljeno je, da znižujejo avstrijski denar, nalagajo svoje prihranke v kronah. Ni misliti, da bo Avstrija po vojski v primeri z drugimi velesilami manj silna, kakor je bila pred vojsko. Le lenoba širših plasti v Varšavi povzroča, da je rubelj v Varšavi več vreden, kakor v državah sporazuma. Gotovo je, da bo tudi ruska revolucija povzročila nadaljnje nazadovanje rubljevega kurza.

Pred mirom?

»Sero Antstidenge« piše, da so borzijanci v Kodanju, ki imajo dobre zveze z zunanjimi kapitalisti, mnenja, da je to, kar se sedaj godi, začetek konca vojske. — Vplivni moške govore o mirovnih pogajanjih, katerih sicer ni pričakovati neposredno, pač pa v poletju.

Hindenburgov brat sodi, da bo vojska do jeseni brezpogojno končana.

Budimpešta. Berlinskemu sotrudniku »A Napa« je izjavil brat maršala Hindenburga, Bernard pl. Hindenburg, ki se je vrnil z obiska pri maršalu: Moj brač je zdrav in ni bolan, kakor so pisali listi sporazuma. V bodočnost zelo zaupa in v tej zavesti izpolnjuje svoje velike naloge. Izredno se zanima za podmorsko vojsko in upa, da se bo ž njo posrečilo premagati našega najljutejšega sovražnika: Anglijo, in priboriti končno zmago. Bernard plem. Hindenburg je rekel, da se bo, kakor on zasebno sodi, vojska brezpogojno končala že do jeseni.

Kerenski o potrebi miru.

V svojem govoru v dumi dne 28. februarja letos je Kerenski med drugim rekel na naslov vlade in parlamentarne večine: »Vas gospodje, še vedno prevzema misel imperialističnega osvojevanja, še vedno se ne morete otresti prazne ideologije gospodstva, zgrajene na ropu, izkoriščanju in tlačenju. Bolehate na utopiji, stremite za cilji, ki se ne dajo uresničiti in se ne ozirajte na resnični položaj dežele. Mi nasprotno pa že pojмимо, da je po triletni vojni, ko gredo zaloge na ljudeh in blagu h koncu, prišel trenotek, ki zahteva likvidacijo evropskega spora. Spor mora likvidirati, čas je, da se na pravi konec prelivanja krvi in da se misli na bodočnost človeštva, na pravico in mir.« — Ta mož je sedaj justični minister Rusije in eden najvplivnejših mož. Ali bo svoje besede sedaj ko je dobil moč, spremenil v dejanje?

Razna poročila.

Nemški državni zbor.

Berlin, 28. marca. (K. u.) Državni zbor je v drugem branju odobril davčno predlogo bistveno po sklepih glavnega odseka.

Delavski nemiri na španskem. — Splošna stavka.

Madrid, 28. marca. Strašna draginja je povzročila delavske nemire. Delavci razglašajo splošno stavko v znak protesta. Vlada namerava na celem španskem razveljaviti ustavo. Civilni guverner v Madridu je odstopil.

Dnevne novice.

+ Vojaški domovi in slovenski vojak. Slovenski odbor za vojaške domove poroča: Vsi darovi za vojaške domove naj se pošiljajo izključno le slovenskemu odboru za vojaške domove, katerega delavni odbor posluje v deželni dvorcu. Ta odbor porazdeljuje potom centralnega odbora na Dunaju vse darove posameznim oddelkom, pri katerih se nahajajo Slovenci do prvih strelskih jarkov v fronti. Ako se pošiljajo knjige ali druge potrebščine naravnost na oddelke, se zgodi, da marsikateri oddelke ne dobi ničesar, ker le centrala izve, kako so narodnosti porazdeljene. Ker so pri posameznih oddelkih pomešane vse narodnosti, so slovenski vojaki žalostni, ako drugi dobe, oni pa ne. Centrala ima zapisnik vseh oddelkov, kjer se nahajajo Slovenci, in skrbi, da se sorazmerno vse porazdeli. Centrala se obrača do nas z nujno prošnjo, da takoj darujemo čim več slovenskih knjig, ker nima sedaj niti ene slovenske knjige več, do nje pa prihajajo prošnje slovenskih vojakov. Darujejo se naj tudi slike. Izstrižje se naj ilustracije iz starih listov, fotografije domačih krajev, zabavne slike, sploh vse se naj pošlje, kar more našim vojakom v fronti narediti kako veselje in ga spomniti, da domovina misli nanj in da so njegovi rojaki s srcem pri njem. Prosi se za denarne prispevke, da se potrebno nabavi.

— Smrtna kosa. Danes smo prejeli: V nedeljo, dne 25. marca, ob pol treh zjutraj je preiden v Gospodu zaspal Peter Pavlin, nadučitelj pri Sv. Juriju v Slov. goricah. Pogreb je bil v torek dopoldne. — V Kranju je umrla dne 24. t. m. hčerka g. dr. Josipa Wilfana, Marija, v nežni dobi desetih mesecev. G. doktorju in gospej soprogi naše sožalje. — Umrla je 26. marca ob 7. uri zvečer gospa Helena Čečelič, posestnica v Regenciavi, župnija Šmihel pri Novem mestu. Pogreb se vrši na šmihelsko pokopališče. Naj počiva v miru! — V Ljubnem je umrl profesor na rudarski šoli Herman Moro. — V Celovcu je umrl profesor na višji realki Rihard Boxhorn.

Prebriranje oproščenih na Ogrskem. Po Budimpešti so nabiti razglasili o prebranju vseh oproščenih do 45. leta. Za vojno službo sposobni bodo morali kmalu k vojakom, ostali se vrnejo v svoje delo. V posebnih slučajih bo dovoljeno vnovič prositi za oproščenje.

— Vodne naprave kranjskega deželne odbora. Pod tem naslovom piše graška »Tagespost«: Upravno sodišče je danes pod predsedstvom senatnega predsednika R. pl. Popelka v drugo obravnavalo o neki kranjski vodopravni stvari. V prvi pritožbi, o kateri smo svoj čas poročali, je šlo za naslednjem dejanskem stanju: Kranjski deželni odbor je bil dobil na svojo prošnjo koncesijo za zgradbo vodne naprave v svrhu proizvodnje električne sile na Završnici (dotoku Save). Proti temu je vložila ugovor Leykam-Josefsthalska delniška družba za papirno in tiskovno industrijo na Dunaju, kakor tudi drugi udeleženci Tomaž Pavlar, ki sta bila že preje v posesti koncesije za vodno napravo. Tej pritožbi deželna vlada ni ugodila in potrdila podelitev koncesije deželnemu odboru. Tudi rekurs na poljedelsko ministrstvo je ostal brzuspešen. Sedaj sta se obe navedeni stranki obrnili s pritožbo na upravno sodišče. Upravno sodišče je v eni točki ugodilo pritožbi in razveljavilo odlok poljedelskega ministrstva radi pomanjkljivega postopanja. Ni se bilo razjasnilo, če v skladu s koncesijo (jezov) ne utegne dejansko nastopiti nevarnost ali oškodovanje »niže ležečih«. — Poljedelsko ministrstvo je nato odločilo, da ima zgradba vodne naprave deželne odbora izostati ter je istočasno razveljavilo in za neobstoječo proglasilo koncesijo, ki sta jo bili dovolili obe nižji instanci: okrajno glavarstvo v Radovljici in deželna vlada. Medtem je bil pa deželni odbor, še predno je izšla razsodba upravnega sodišča, napravo zgradil in jo tudi spravil v obrat. To postopanje je poljedelsko ministrstvo proglasilo za nepostavno in odločilo, da se ima obrat ustaviti. Proti temu ukrepu je bila tedaj naperjena pritožba, o kateri je imelo danes razsojati upravno sodišče. Upravno sodišče je razsodilo,

da se ima pritožba deželne odbora kot neutemeljena zavrniti. V svoji utemeljitvi je rekel predsednik, da deželni odbor ni imel pravice, zgraditi napravo, če mu je bila koncesija za to odtegnjena. Ako se je čutil vsled odtegnitve koncesije oškodovanega, mu je bila odprta pot pritožbe na upravno sodišče. Te poti se ni poslužil, vsled česar je postal ministerialni odlok pravno krepčen. — Temu poročilu pristavljamo: Ta razsodba pa na obratovanje elektrarne, ki danes služi raznim vojaškim namenom, nima nobenega vpliva. Obratovanje se bode kot doslej nadaljevalo. Sicer pa je podelitev vodopravne koncesije v teku.

— Netrojne pozdrave pošiljajo enol. prostovoljci vsem znancem in znankam in p. n. čitateljem »Slovenca«: Janko Mrovlje, Ivo Premk, Alfred Milde, Rihard Aplenc, Ubald pl. Trnkozcy.

Ženske obrtne nadzornice. Trgovinsko ministrstvo misli pomnožiti številno ženskih obrtnih nadzornic. Nadzornice bodo v obratih, kjer dela dosti žensk, delo, delovni čas, stanovanja in prehrano.

Amnestija za skrivalce živil. Včeraj javljena cesarska naredba proti navijalcem cen določa v § 55, da kazensko postopanje zaradi prejšnjega protizakonitega zatajevanja potrebščin pred 15. aprilom l. l. ni dovoljeno proti tistem, kdor pri popisovanju zalog v smislu nove cesarske naredbe natančno navede svoje zaloge.

Ureditev uvoza. Interesentje dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani pojasnila glede ukaza, tičočega se ureditve uvoza v monarhijo.

— Nemške postne pridige v Novem mestu bo letos imel od sobote 31. t. m. do vstega Velikega četrtega vsaki večer ob pol sedmih stolni pridigar v Ljubljani č. p. Metzger, S. J., rojen Dunajčan. Ggovoril bo o nekaterih prizorih iz trpljenja Gospodovega.

— »Beda v Istri«. Pod tem naslovom smo priobčili dne 20. marca v »Slovenca« po hrvaških listih povzeto poročilo o sprejemu istrske deputacije pri ministrskem predsedniku. Od kompetentne strani nas opozarjajo, da v svojem odgovoru ministrski predsednik ni nikdar priporočal prebivalstvu, da naj se za vsak slučaj privadi stradanju ter je zadevno poročilo v tej točki popolnoma izmišljeno. Temu pristavljamo, da smo sami dvomili o resničnosti poročila v tej točki, kar izhaja že iz tega, da smo izrecno navedli vir, po kojem smo zadevno vest posneli.

Ljubljanske novice.

Ij Za učiteljstvo. Deputacija ljubljanskega ljudskošolskega učiteljstva obstoječa iz šol. voditeljic in šolskih voditeljev Franje Zemle, Marije pl. Kleinmayr, Jakoba Dimnik, Janka Jeglič in Josipa Wagner se je pod vodstvom c. kr. okr. šol. nadzor. Frana Lavtižar dne 23. marca t. l. predstavila g. dež. glavarju dr. Ivanu Šusteršič ter ga prosila, da bi dobilo ljubljansko ljudskošolsko učiteljstvo iz deželne aprovizacije slaniho po znižani ceni. Gosp. deželni glavar je zagotovil takojšnjo in kolikor mogoče obsežno pomoč ter blagohotno dal v izpeljavo te akcije potrebna navodila z dostavkom, da je v to pritegniti tudi učiteljstvo ljudskih šol na Viču, v Mostah, pri Sv. Petru in v Zgor. Šiški. Zaradi nujnosti zadeve se je še isti dan konstituiral »Učiteljski aprovizacijski odbor v Ljubljani«, katerega je načelnik c. kr. okraj. šol. nadzor. Fran Lavtižar, člani pa vsi voditelji (ravnatelji) in voditeljice (ravnateljice) slovenskih in nemških ljubljanskih in pa ljudskih šol na Viču, v Mostah, pri Sv. Petru in v Zgor. Šiški. Pri tej pomožni akciji pride v poštev 16 šol s 168 učitelji in učiteljicami ter s 320 rodbinskimi člani.

Ij Nova gimnazijska ravnateljca. Za ravnateljca na l. državni gimnaziji v Ljubljani je imenovan profesor Fran Novak, za ravnateljca na državni gimnaziji z nemškim učnim jezikom pa profesor dr. Lovr. Tretter z goriške gimnazije.

Ij Umriši so v Ljubljani: Martin Vidmar, delavec, 42 let. — Josip Sedevčič, kajzarjev sin, tri leta in pol. — Neža Benčina, hiralca, 87 let. — Frančiška Čebašek, služkinja, 21 let. — Marija Steiner, prodajalka, 19 let. — Matija Fürsler, prisiljenec, 50 let. — Marija Poglaj, rejenska, 2 leti. — Ivan Trdina, delavec, 77 let.

Ij Za revno šolsko mladino. Upravni odbor Dnevni zavetišča za revno šolsko mladino je otvoril dne 26. t. m. v Mostah pri Ljubljani šolsko kuhinjo, kjer bo dobivala vsak dan opoldne 36 najpotrebnejših otrok gorko in tečno kosilo.

Ij »Sladkorja in petroleja ni!« Taki napisi so po mnogih trgovinah razobešeni na vratih in vendar stoji včasih pred njimi na stotine ljudi, katerim se sladkor ali petrolej tudi daje. To je le ponekod. V nekaterih trgovinah s takimi napisi se pa te-

ga sploh ne dobi, bodisi da res ali pa... Prvi, drugi, tretji ne dobi, pride četrta, pa prinese steklenico petroleja ali zavoj sladkorja ven, dasiravno ga »ni«. Pred nekim izkuhom je napis: »Zaradi pomanjkanja živil začasno zaprto.« A ravno v ta izkuh se je v jesen navozilo cele vozove, in sicer dannadan, krompirja, fižola in drugih živil. V takih krajih bi bilo treba temeljite revizije in ako se izkaže to za neresnico, lokal potem res za vedno zapreti!

Ij Pogrešana 13letna deklica. Dotična oseba, ki je po »Slovenca« iskala 13letno deklico, naj se oglasi v našem uredništvu.

Ij Zakaj ne prosijo? Poveljstvo domobranskega pešpolka št. 27 v Admontu razdeli iz vojnega podpornega sklada enkratne podpore po 50 do 300 K. Pravico do teh podpor imajo revni invalidi domobranskega polka št. 27, ubožne vdove, sirote, očete in matere padlega moštva tega polka, tudi nezakonski otroci niso izključeni. — Prošnje mora potrditi županstvo (magistrat) in župni urad. Informirali smo se in izvedeli, da sta odšli iz Ljubljane le dve prošnji, dasi je tu mnogo upravičencev. Zakaj ljudje ne prosijo? Zato ker ne čitajo časopisov! — Kdor pozna bednega invalida, vdovo ali siroto ali ubožne starše padlega vojaka domobranskega polka št. 27, opozori jih! Prošnje je vlagati le do 31. t. m.

Izgubila se je usnata torbica z železniško legitimacijo. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi policijskemu ravnateljsstvu.

Poslovnik?

»Münch. D. N.« poročajo z Dunaja, da je več točk novega državnoborskega poslovnika že rešenih. Posvetovanja pa še niso končana, posebne težave pa dela predlog, da se ustanovi zbornična straža. (Tisza je dal vzgled. Op. ur.)

Primorske novice.

Slavni deželni odbor vojvodine Kranjske je velikodušno naklonil »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani« znesek 2000 K (dvatisoč kron) v pomoč učeči se mladini solčne Goriške. Posredovalnica si šteje v čast, se slavnemu odboru v imenu te uboge, v boju za obstanek stoječe mladine najtopleje in najiskreneje zahvaliti. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Darujte knjig! Begunci na Nižjem Avstrijskem nimajo domačega čtiva, s katerim bi se mogli zabavati in si vsaj deloma s tem olajšati begunsko gorje med tujci. Zato so se obrnili na Posredovalnico s prošnjo, da ista nakloni kaj knjig in časopisov. Zato se obrača Posredovalnica do milih src s prošnjo, da naklonijo kaj starih prečitanih knjig in časopisov. Vsak dar je dobro došel. Sprejemajo se pri »Posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani«, Dunajska cesta 38.

Za naše goriško revno ljudstvo. Štabni zdravnik dr. Josip Janák, vrli Čeh in velik prijatelj Slovencev, poveljnik poljske bolnišnice 1602, je otvoril v Sv. Križu na Vipavskem kuhinjo za tamošnje reveže. Dosedaj dobiva dnevno 50 ljudi dobro kosilo, ki obstoji v tečni juhi z mesom. Vrli naš prijatelj in poznavalec našega trpljenja upa raztegniti kosilo v bodočih dneh na 80 revežev. Beležimo z veseljem ta jasn pojav v teh težkih dneh. Resničnega našega prijatelja pa naj Bog živi! Naj bo prepričan, da mu bo naše ljudstvo ohranilo hvaležen spomin.

Rekvizicija olj v Istri. Zaloge prešane in topljenega olja v Istri, ki so preostale od domače potreščine, so se dale na razpolago c. kr. poveljstvu II. skupine v Bujah, ki bo poskrbelo, da se te zaloge koristno porabijo v deželi. Zaloge, ki so izpostavljene nevarnosti, da se pokvarijo, se morejo izjemoma prodati ali izvoziti iz dežele. Zaloge olja, ki je preostalo na otokih Krk, Cres in Lošini, kupi »Oesterr. Littoral Industrie- & Handelsgesellschaft m. b. H.« na Dunaju VI., Mariahilferstrasse 1. c.

Tržaški »Lavoratore« je zvišal naročnino; obe izdaji (jutranja in večerna) z enkratno pošiljativjo staneta 48 kron, z dvema pošiljativma na dan letno 52 K 80 vin.

Sameumori na ulici. V Trstu so našli na ulici umirajoče 22—24 letno deklico. Izkazalo se je, da je nesrečnica izpila večjo količino karbolne kisline ter je prenešana v bolnišnico takoj izdihnila.

G. župan iz Deskel pri Kanalu se tem potom vljudno naproša, da blagovoli naznaniti svoj naslov župnemu uradu v Soči, p. Trbiž I.

Novo določbe o psih uvedejo na Reki. Določbe so zelo stroge. Davek se zviša in bo znašal: Za pse, ki se drže iz razkošja 50 K, za lovske pse 30 K, za pse čuvalce 10 K. V mestu samem se

smatrajo vsi psi kot psi razkošja ali lovski psi. Vsak potnik, četudi se le nekaj dni mudi v Reki, mora prijaviti svojega psa oblasti. Najstrožje je prepovedano voditi pse v javne lokale ter bo v slučaju prestopka kaznovan lastnik psa, razen tega pa tudi lastnik lokala in natakara. Vsako leto bodo vse pse pregledali; kdor nima psa s čim krmiti, ga ne sme imeti.

Boji na zahodu.

Na zahodu razvijajo Francozi in Angleži svoje sile v širši bojni črti in zbirajo močne rezerve. V najprednejši črti se bore že čete, ki so močne do enega armadnega zbora.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. marca. Veliki glavni stan: Pri večini armad je potekel dan mirno. Na ozemlju pri obeh straneh Somme in Oise so se vršili le mali boji. Kako uspešno so naše čete tamkaj rešile svojo nalogo, se vidi iz tega, da smo našli na bojnem polju z dne 26. marca med Lagnicourtom in Morchisom okoli 1000 mrtvih Angležev.

Včeraj so zadobili Francozi na zahodnem bregu Oise pri La Fere pri izjalovitvi nekega sunka krvave izgube.

V Champañi so vzeli nekatere francoske jarke južno od Riponta. Tam in pri podjetjih južno od St. Souplet-a in pri Tahure so ujeli 300 Francozov, zaplenili več strojnih pušk in metalcev min.

Severno od Reimsa in v Argonih so vrgli v našo postojanko udrle sovražne pozivne oddelke s protisunkom.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. marca. Uradno: Na zahodu boji pri Croisillesu (severovzhodno Bapaume), ki so izpadli ugodno za nas. V Champañi in na vzhodnem bregu Moze so živahno streljali.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Francosko uradno poročilo.

27. marca ob 3. uri popoldne. Južna Oise smo napredovali v spodnjem delu gozda Coucy; zavzeli smo ves severni del gozda. Sovražnika smo vrgli čez črto Barisis—Servei. Naše čete so južno gozda sijajno vzele ponoči z napadom vas Coucy —le Chateau, ki so jo Nemci odločno branili. Severno Soissons smo osvojili neko selo, severovzhodno Margivala pa opirališče, ki je bil sovražnik držal. V Argonih se je posrečil presenetljiv naskok v odseku Le Four—de Paris, kjer smo ujeli več mož. V Loreni se je popolnoma izjalovil sovražni napad na neko našo malo postojanko. Povsod drugod je bilo ponoči mirno.

Angleško uradno poročilo.

26. marca. Zjutraj smo napadli vas Lagnicourt severno od ceste Bapaume—Cambrai, katero smo zasedli in ujeli 30 mož ter zaplenili eno strojno puško. Sovražnik je popoldne odločno napadel z vzhoda in s severovzhoda. Tretji napad je zajela naša artiljerija in se zato ni mogel razviti. Ponoči mo obdili bombni napad na naše postojanke severno Beaumetz—les Cambrai. Ogenj strojnih pušk je razkropil sovražne oddelke, ki so se skušali približati našim črtam pri Fanquissartu in vzhodno Yperna.

Na Francoskem padlo 2000 Američanov.

Berlin. »Berliner Zeitung am Mittag« poroča iz Genfa: Lyonski listi poročajo, da je padlo v angleški armadi že 2000 Američanov.

K nemškimi onustošenjem na severnem Francoskem

o priliki umikanja piše »Norddeutsche Allgemeine Ztg.«, da so Nemci res razstrelili vse mostove in poti, razdrli vse železnice, posekali gozde, drevorede in sadno drevje, opustošili polja in vrtove, porušili vsa poslopja. Toda vse to le tam, kjer je to zahtevala vojaška potreba. Preko te potrebe ni šlo nemško vojno vodstvo niti za las. Tako je ostal gotov del ozemlja med Arrasom in Vaillyjem nepoškodovan in tako je ostalo Francoskom dražestno mestoce Noyon popolnoma nedotaknjeno. Niti ena nemška granata ni padla v mesto niti pot, ko so ga Francozi zasedli. Da so odvedli Nemci s seboj za vojno delo sposobno francosko prebivalstvo, se razume ob sebi.

Bodoče bojišče na Francoskem.

»Züricher Post« poroča: Francoski vojaški krogi sodijo, da so se Nemci končno umaknili v črto Arras—St. Quentin—La Fere, ki je izredno močno utrjena in preskrbljena s težko artiljerijo. General Cuvierux sodi v »Matin« da Hindenburgova bojna črta ni več podobna dosedanjim strelskim jarkom, marveč da je Hindenburg utrdil le posamezne prostore, ker hoče imeti vmesni prostor za bitke. Te trdnjave bi bile: 1. visoka planota jugovzhodno Cham-

brai, 2. visoka planota med Château in Guise, 3. gore pri St. Compiègne in La-one. Tam bo bodoče bojišče, če ne bo sovražnik že prej pričel bitko.

Francoski vojni minister o končnem boju.
Pariz, 28. marca. (K. u.) Ko so razpravljali v zbornici o pozivu letnika 1918. pod orožje, je izvajal francoski vojni minister: Prišel se bo odločilni oddelek vojske. Ponosna nemška armada je morala prvič pripoznati, da zahodna bojna črta ni nerazrušljiva, a kakor je srečen začetek spomladanske vojske, bi bilo otročje, če bi sodili, da se Nemci s svojim umikanjem od-povedujejo. Umikanje pomenja več kot moč angleških in francoskih vojen v skupnem nastopu, a se slabe nemški voji. Umikanje dokazuje, da se mora nemška vojska zbirati za težko bitko. Nemčija zbira vse sile v vojski in v notranji državi za obupne napore; mobilizirala je vse sile mož in žena in s prisilnim delom državljanov zasedenih dežela. Nemčija pošilja vse svoje sinove, ki so sposobni za orožje, na bojišče. Z železno organizacijo je Nemčija kljub trpljenju in obupu prebivalstva vzdržala voje v takem številu in v tako izbornem stanju, kakor kdajkoli. To vojno orožje moramo premagati. A pomočna sredstva zaveznikov so tako strašna, junaštvo naših vojakov se je tako dvignilo, da bomo ta smoter dosegli, če se ne varamo o nastopu sil. Francoska energija bo ostala neomajana. Če hoče usoda, da prispeva prvi letnik 1918 znatno h krvavi žetvi, bi ne bilo prav, če bi v odločilnem trenutku ne vrgl svoje uteže na tehtnico.

Iz angleške zbornice.

Amsterdam, 28. marca. (K. u.) »Allgemeen Handelsblad« poroča iz Londona: Ministrski predsednik bo v spodnji zbornici naznanil, da je vlada sprejela predlog parlamentarne komisije za volilno preosnovo in da bo predlagala tozadeven zakonski načrt. V zbornici je večina za to, da se podeli vsem nad 37 let starim ženskam volilna pravica. Prvi lord admiralitete Carson je posegel včeraj v razpravo o zapori. Izjavil je, da admiraliteta popolnoma odobrava dosedanje politiko ministra za zaporo. Zapora se ne more enostavno prepustiti vojni mornarici, ker bi to pomenilo, da lahko dela, kar hoče, in da se Anglija z vsemi vojskuje.

Angležem primanjkuje krompirja.

London, 28. marca. (K. u.) »Times« poroča: Od 1. aprila do novega pridelka razpolaga Anglija s 150.000 tonami krompirja. Redno bi ga potrebovali še enkrat toliko.

Argentinijska prepovedala izvoz žita in moke.

Buenos Aires, 28. marca. (K. u.) Reuter: V Argentinijski so prepovedali izvoz žita in moke, da zagotove deželi potrebne zaloge.

Angleškega kralja čaka usoda ruskega carja?

Curik, 28. marca. »Züricher Nachrichten« poročajo: »Manchester Guardian« v nekem članku o ruski revoluciji odkrito piše, da doleti tudi angleškega kralja usoda njegovega ruskega sorodnika že v tej vojski.

Splošna slavka na Grškem.

London, 28. marca. »Daily Telegraph« poroča 26. t. m. iz Aten: Danes jutraj so v vseh električnih centralah pričeli stavkati. Tudi plinarne v Atenah počivajo, ker ni premoaga.

V Macedoniji.

je nova ofenziva pri Bitolju zopet prenehala. General Sarraill je hotel pridobiti večji prostor med svojo bojno črto in morjem in doseči zvezo svojega zahodnega krila z Italijani pri Valoni. Ker je Sredozemsko morje zaprto, je tudi dovoz po morju v Macedonijo zelo ogrožen. Umljivo je zato, da bi bil rad dosegel krajšo zvezo po južnem Jadranskem in Jonskem morju, kakor je sedanja po Egejskem morju. Opozoriti se mora naknadno, da so pri zmagoviti obrambi prve francoske ofenzive odlično sodelovali tudi naši topničarji.

Bolgarski car 11. armadi.

Sofija, 27. marca. (Kor. ur.) Car Ferdinand je generalisimu bolgarske armade iskreno čestital na novi sijajni zmagi 11. bolgarske armade nad Francozi v Macedoniji.

Srbija ugovarja.

Amsterdam, 28. marca. (Kor. ur.) Londonske »Central News« poročajo: Srbska vlada je poslala državam, ki so podpisale haaški dogovor, novo noto o novih barbarskih mednarodnopravnih kršitvah, ki jih je zakrivil sovražnik v zasednem ozemlju.

Na morju.

31.000 ton na Sredozemskem morju potopljenih.

Berlin, 28. marca. Uradno:
Na Sredozemskem morju smo potopili 10 ladij, ki so obsegale 31.000 ton. Med njimi smo potopili 3540 tonski angleški parnik »Euterpe«, ki se je vozil v skupini dvanajstih ladij. Dalje neki neznan pri-bližno 8000 tonski parnik, ki je vozil najbrže olje ali žito in ga je spremljal rušilec. Ta parnik je s plamenom gorel, ko je bil zadet. Potopljeni so bili tudi: nizozemski parnik »Ared« (3783 ton), ki je vozil 480.000 kg bencina iz Sueza v Francijo, nek 6000 tonski parnik, ki je vozil proti Neapolju, oboroženi angleški parnik »Eptalofes« (4431 ton), neki oboroženi angleški parnik, ki je vozil 4000 do 5000 ton blaga, 1000 ton bombaža je bilo med njim, iz Bombaja v Marseille.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Dve angleški bojni ladji potopljene.

London, 28. marca. (Kor. ur.) Admiraliteta poroča: Neki angleški torpedni rušilec je zadet pred kratkim v Kanalu na mino in se je potopil; 4 častnike in 17 mož so rešili. Neki drug rušilec je zadet v neki parnik in se je potopil; en mož mrtev, sicer nobenih izgub. Angleška bolniška ladja »Acturias«, ki je bila razsvetljena z vsemi lučmi in preskrbljena z razsvetljenimi znaki Rdečega križa, je bila ponoči od 20. do 21. marca brez svarila potopljena. Izgube: Pomorščakov je 11 mrtvih, 3, med njimi eno državno usmiljenko, pogrešajo, 17 jih je ranjenih. Med moštvo jih je 20 mrtvih, 9 jih pogrešajo, 22 jih je ranjenih.

Anglija razširi zaporo.

Haag, 28. marca. Zunanji minister naznanja, da bo Anglija od 1. aprila dalje razširila zaporo na morju.

Gospodarske beležke.

Dva milijona in pol kren je dobil dalmatinski namestnik grof Attems za prehrano ubožnih slojev v Dalmaciji.

Saharin. Danes smo dobili: Cene za monopolni saharin so sledeče: Steklenice T 1 s 25 ploščicami po 0.07 (100kratna sladkoba) po 25 vin., zavitki T 2 s 300 ploščicami po 0.07 (100kratna sladkoba) po 2 K 20 vin., zavitki K 3 v kristalih po 10 gramov (440kratna sladkoba) po 4 K 50 v., zavitki P 4 s praškom po 10 gramov (550kratna sladkoba) po 6 K, zavitki P 5 s praškom po 25 gramov (550kratna sladkoba) po 15 K. Provizija znaša pri T 1 za prodajo na debelo 2 vin., za prodajo na drobno 4 vin., pri T 2 8 vin., oziroma 30 vin., pri K 3 25 vin., oz. 75 vin., pri P 4 32 vin., oz. 1 K, pri P 5 1 K, oz. 2 K 50 vin. — Glavni založniki za monopolne sladine niso prejeli še do danes nikakega blaga in utegne najmanj še kak teden dni trajati, da isto dospe. Sploh imajo pa glavni založniki nalog v prvi vrsti preskrbeti s saharinom kavarnarje in one obrtnike, ki vsled nove odredbe glede uporabe sladkorja tega ne bodo smeli v prihodnje rabiti, potem pridejo šele privatna gospodarstva na vrsto. Po došlih informacijah pride začetkom le omejena množina monopolnih sladlin v promet, sčasom šele bo mogoče vsem željam ustreči. Občinstvo naj blagovoli to upoštevati in naj se ne zalaga v začetku po nepotrebnem, ker se ni bati, da bi saharina zmanjkalo. Samo ob sebi je umevno, da ga v tako kratko omejenem terminu ni bilo mogoče toliko izdelati, kolikor bi ga posebno začetkom rado imelo, v Avstriji je bila produkcija saharina malenkostna, bili smo večinoma navezani na uvoz iz Nemčije in Švice. Nekateri naročujejo že danes pri glavnih zalagah kar na cele kilograme saharina, najbrž nimajo dotičniki še pravega pojma o ceni in sladilni vrednosti saharina. En kilogram saharina ima sladilno vrednost 550 kilogramov sladkorja in stane, ker za enkrat večjih zavitev še ni normiranih 600 K. V privatnem gospodarstvu pač nihče takih množin ne bo mogel rabiti. Kavarnarji, slaščičarji, sodavičarji itd., ki rabijo saharin v obrtne svrhe, dobe istega po ceni, ki je določena za prodajalce na drobno, potrebujejo pa v ta namen dovoljenja finančne oblasti, kjer prejmejo tudi dobavne knjige in naročilne liste, s katerimi šele si zamorejo pri glavnem založniku preskrbeti sladilne snovi. Iste si morajo ravno tako preskrbeti lekarnarji kot razpečevalci saharina na drobno, ker le na podlagi predpisanih naročilnih listov se zamorejo naročiti pri glavnem založništvu izvrševati. Vse tozadevne listine in tiskovine se dobe pri c. kr. davkarjih in finančnih stražah. Razmotriva se sedaj tudi okolnost, da bi v večjih krajih, kjer ni nobene lekarne ali pa je ista preoddaljena, smeli tudi trgovci, oz. tobačni trafikantje prodajati monopolni saharin. Vsekako se bo občinstvo potem dnevnikov obvestilo, kdaj da se prične prodaja monopolnega saharina. — M. R. Sušnik.

Volički za uprego in breje svinje se bodo oddajale v soboto, dne 31. marca ob

10. uri dopoldne na pristavi »Kranjskega deželnega mesta za dobavo klavne živine« v Ljubljani, Cesta v mestni log št. 15. — Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine. 2

Pruska zbornica.

Strankarska nasprotja. — Poljsko vprašanje.

Berlin, 28. marca. V gosposki zbornici je vojvoda Šlezvik-holsteinski zavračal napade na desnico pruske države zbornice. Berlinski prvi župan Wermuth je obžaloval, da je prišlo do ostrega nesoglasja v prusko notranjo politiko. Gosposko zbornico je treba spremeniti v tem smislu, da se bo obsežno oziralo na pridobitne stanove.

Poslanec pl. Kleist nastopi ostro proti demokratizaciji. Meščanstvo je s splošno in enako volilno pravico doseglo že vrhunc politične blaženosti. Prevelika bi bila ta blaženost, če bi se ljudstvu v levico dalo še splošno in enako volilno pravico za pruski državni zbor. Po tej poti pridemo kmalu do republike.

Dr. Soetbeer upa, da vlada kmalu predloži novo volilno reformo. Grof Roon graja kanclerja, ki je hvalil državni zbor. Pruska država se ne sme porušiti z demokracijo. Saj imamo dovolj drugih težkih skrbi, n. pr. poljsko vprašanje. Boji se, da so si Prusi s Poljsko naložili težko breme. Želi, da bi se ta skrb odpravila ali vsaj poskrbelo, da bo Poljska ne samo vojaško ampak tudi gospodarsko prav trdno v pruskih rokah.

Dr. Dernburg poudarja, da se je v Prusiji razvil velik četrti stan, ka nima zakonitega zastopstva. Vojvoda Šlezvik-holsteinski pravi: Čutimo, da se bliža konec velike borbe. Socialistična država, katero smo nekoliko okusili v tej vojni, ni zadovoljila nikogar.

Knez Radzivil poudarja svetovnozgodovinski pomen novemberskega manifesta, za katerega so Poljaki hvaležni. Zaželjeno harmonično razmerje med Poljaki, Prusiji in Nemčijo je mogoče le na temelju popolne državljanske enakopravnosti. Vojvoda Drachenburg pohvali predgovornika, ki je priljubljen pri vseh Poljaki. Odpravi naj se izjemni zakoni. Upamo, da pridemo do dobre razmerja s poljskimi tovariši.

Podpredsednik državnega ministrstva Breitenbach pozdravi Radzivilov govor.

Naročajte nabitke iz usnja, s tem prihranite podplate. Cena z žeblički za en par za gospode K 1'80, za dame K 1'50, za otroke K 1'20. Zaradi drage poštnine priporoča se naročiti za več parov skupaj. Dobe se pri Peter Kozina & Ko. v Ljubljani.

Masirajte pleča in prsa, ako Vas bole, s Felierjevim bol lajšajočim rastlinskim esencnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«. Ta preizkušena bol lajšajoča vrbavanja poživje kroženje krvi v dotičnih delih telesa, jih napravijo močne in odporljive proti prehladu in prevelikemu naporu. Predvojnecene: 12 steklenice tega dobrega domačega sredstva pošlje franco za le 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg št. 134 (Hrvaška). Nad stotisot zahvalnic in zdravniških priporočil potrja visoko veljavo tega zanesljivega olajševalca bolečin. »Elsa-fluid« ne morete nadomestiti z nobeno drugo stvarjo. (ei)

Naročajte, priporočajte, podpirajte v prvi vrsti svoj list v Novem mestu

Dolenjske novice

vsi dolenjski rojaki, četudi živite izven Dolenjskega po vsem Slovenskem. Naprej plačana letna naročnina 3 krone. — 604

Klanjajoč se volji Vsemogočnega, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naš iskreno ljubljani, srčno dobri soprog, ozi. oče, stari oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Nežič

vrtar južne železnice v pokoju, hišni posestnik v Spodnji Šiški

danes, previden s sv. zakramenti za umirajoč, po dolgi mučni bolezni, v 61. letu starosti, mirno izročil svojo dušo Stvarniku.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v petek, dne 30. marca ob 2. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V. Ljubljani, 28. marca 1917.

Žalujoci ostali.

Iz kož domačih zajcev pripravljeno usnje za čevlje in rokavice je razstavljeno v izložihi Katoliške Bukvarne obrtni proti stolni cerkvi. V kratkem se razstavijo tudi razna oblačila iz zajčje kožuhovine. Neumorno delavni stotnik avditor dr. Voszka, ki je istočasno vodja vojaške zajčarne pod Rožnikom, je oskrbel to izložbo, da pokaže, kako gospodarsko korist nudi prav urejena zajčjereja, ne le glede preskrbe z mesom, temveč tudi glede uporabe zajčjih kož, če se ž njimi pravilno ravna. Stotnik dr. Voszko navodilo o porabi zajčjih kož, ki se oddaja rejcem brezplačno v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, navaja nekaj trdki, ki strojijo tudi med vojsko zajčje kože za kožuhovino ali za usnje. Po vojski bodo pa imeli rejci zajcev priliko dajati kože strojit tudi domačemu podjetju in sicer gospodu Jos. Demšarju, Češnjice 36, p. Železniki, Gorenjsko. Ta naslov naj si vsak zajčjerejec zapomni, da bo vedel, na koga se ima po vojski tozadevno obrniti. Dokler pa traja vojska, sme g. Demšar strojiti samo za vojaške namene in ne sme sprejemati zasebnih naročil.

Zahvala.

Za vse številne dokaze iskrenega sočustvovanja povodom prerane izgube naše srčno ljubljene hčerke, gospodične

Mery Steiner

dalje za častno spremstvo na njenem zadnjem potu kakor tudi za krasno darovano evetje izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom svojo najtoplejšo zahvalo.

LJUBLJANA,

29. marca 1917.

Žalujoci ostali.

Išče se delaven, priden

VOZNIK obnem KOČIJAJ

vojaščine popolnoma prost.
FRANC DOLENZ, KRANJ.

Naprodaj je mlad, močan

konj

sposoben za vsako delo. Več se poizve pri županstvu občine Moste pri Ljubljani

Kupi se

konj-samec

4—9 let star, z vprego vred ter dva ročna vozička na 2 ali 4 kolesa in voz za samca z dero ali brez nje. Ponudbe sprejema Foliks Toman jun., Ljubljana.

Vabilo

izvenrednemu občnemu zboru

pod pokroviteljstvom

Njene ces. in kralj. visokosti presvetle gospe nadvojvodinje Marije Kristine stoječega

deželnega in gospejnega pomožnega društva Rdečega križa za Kranjsko,

kateri bo

dne 4. aprila 1917 ob 4. uri popoldne v knjižnici c. kr. deželne vlade, II. nadstropje, Bleiweisova cesta.

Dnevni red:

1. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1914., 1915. in 1916. po § 11 c) društvenih pravil.

V Ljubljani, dne 27. marca 1917

Društveno vodstvo.

Kostanjev les

do 2 m dolg, cepljen 10 do 30 cm v prerezu kupuje

Vinko Vabič, veletržec, Zalec, Južnostajersko.

Ponudbe s skrajno ceno, množino in rok dobave naj se vpošljejo!

Točno plačilo. — Kulantno poslovanje!

Kupujem tudi mehak, bukov, hrastov les, okrogel in žagan.

Spominjajte se goriških beguncev!

Orehov les v hlodih
Kostanjev les v polenih in hlodih
2407 **kupim**

vsako vagonko množino po najvišji dnevni ceni. **J. POGAČNIK**, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13.

Henrik Weisz Nagysallo (Kom Bars)

Ustan. 1910. dobavlja po povzetju naslednje čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ni mogoče postreči. Par damskih čevljev K 35.—, K 40.—, K 45.—, in K 50. K 55. Par čevljev za strapac (bakanci) K 50.—, K 60.—, in K 70.—. Par čevljev za gospode K 45.—, K 50.—, K 55.—, in K 60. Čevlji za otroke v vsaki velikosti, najnižje cene. 1 skatija kreme za čevlje K 1.—

S. Kmetetz
Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26.

Glasovirje,
pianine
harmonije in
orhestrijone

124

Les!

Hlude od 16 cm naprej, trame dolge od 4 metre naprej in deske vseh vrst in debelin 729

kupujem

po najvišjih cenah. Ponudbe na naslov **A. KRULEC**, Ljubljana, Marije Terezije cesta 13, vrata št. 6.

Adolf Klausner, Baden pri Dunaju, Weiburgstrasse 49.

„SEP“

594

je sedaj najboljša pralna in čistilna sredstva, ki ima čudovito snažilno moč. Celo najbolj umazano perilo, najbolj masni predmeti se snažijo brez truda in temeljito s „SEP“-perilnim praškom. Izredno majhna poraba. Porabno navodilo na vsakem zavojčku, vsebujočem 1/2 kg. Cena za 1 kg za razprodajalce K 1.50 iz Badna.

Gospodinja mnogo prihrani
ako si sama pripravi nadomestek jedilnega olja iz
Morskega Caraghee-mahu

ki na raznih solatah po vkusu popolnoma nadomestja najfinejša namizna olja in je zdravju zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne masčobe. Zavitek mahu najfinejše vrste za 1 liter nadomestnega olja K 1.30, po pošti poslan K 1.50, rekomandirana pošiljatev velja 25 vinarjev več. Navodilo za pripravo, ki je popolnoma priročno in brez stroškov, je pridejana vsakemu zavitku. Za poskušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti predplačilu ali povzetju, sicer se pa priporoča več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj poštne. Prodaja **M. Spenko** Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Poštna naročila in denarne pošiljatev naj se pošiljajo na naslov

Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6.

Kostanjeve in bukovne hlode

kupi vsako množino franko vagon

Strojilna tovarna SAMSA & Co v Ljubljani.

Vpoštevajo se le pismene ponudbe z navedbo cen.

136

Brez posebnega obvestila.

Emilija Gerbić roj. Daneš naznanja v svojem in v imenu svoje hčerke **Jaromile** in sina **Hugona** kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njih iskreno ljubljene, dobri soprog, oz. oče, gospod

Fran Gerbić

ravnatelj šole Glasbene Matice, častni član Glasbene Matice, častni član „Narodnega zemaljskoga kazališta“ in „Zemaljskoga glasbenega zavoda“ v Zagrebu, itd., itd.

v četrtek, dne 29. marca 1917 ob 6. uri zjutraj po kratki bolezni v 77. letu svoje dobe, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 30. marca 1917 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Jurčičev trg št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 29. marca 1917.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

218

Glasbena Matica v Ljubljani naznanja celemu slovenskemu narodu prežalostno vest, da je njen prezasluzni častni član, preblagorodni gospod

FRAN GERBIĆ

slovenski skladatelj, ravnatelj šole Glasbene Matice, častni član Narodnega zemaljskoga kazališta in Zemaljskoga glasbenega zavoda v Zagrebu itd., itd.

v četrtek dne 29. marca 1917 po kratki bolezni umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek dne 30. marca 1917 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Jurčičev trg št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Glasbena Matica in ves narod slovenski ohraniti prezasluznega slovenskega skladatelja in glasbenika-šolnika v najhvaležnejšem, trajnem spominu.

V Ljubljani, dne 29. marca 1917.

Račun izgube in dobička in bilanca Vzajemne zavarovalnice

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
v Ljubljani, Dunajska cesta 17
za dobo od 1. januarja do 31. decembra 1916.

Račun izgube in dobička.

Izdatki	K	h	K	h	K	h	Prejemki	K	h	K	h	K	h
I. Škode:							I. Prenos upravnega prebitka					1182	60
a) v oddelku požara	230970	50					II. Zakladni prenos preteklega leta:						
delež pozavarovalnice	109094	31	121876	19			Premijska prihrana:						
b) v oddelku zvonov	1340	85					a) v oddelku požara	217227	47				
delež pozavarovalnice	610	11	730	74	122606	93	delež pozavarovalnice	90391	47	126836	—		
II. Uprava:							b) v oddelku zvonov	4274	92				
a) provizija			37179	74			delež pozavarovalnice	1294	92	2980	—	129816	—
b) tekoči upravni stroški:							III. Zaklad za nedoločene škode:						
1. plače	43220	46					a) v oddelku požara	24657	30				
2. poštne in pisarniške potrebščine	12502	51					delež pozavarovalnice	11080	08	13577	22		
3. kurjava, razsvetljava, najemnina in telefon	4318	37					b) v oddelku zvonov	3332	86				
4. oznanila	1944	19					delež pozavarovalnice	1656	43	1666	43	15243	65
5. tiskovine	5722	49					IV. Čista zavarovalnina po odbitku storni:						
6. bolniška blagajna in pokojnina	2793	86	70501	88			a) v oddelku požara	561338	66				
c) davek			1591	35	109272	97	delež pozavarovalnice	225809	96	335528	70		
d) sprejemnine:							b) v oddelku zvonov	6038	77				
1. v oddelku požara	4617	76					delež pozavarovalnice	1994	28	4044	49	339573	19
2. v oddelku zvonov	3	—			4620	76	V. Dohodki naloženega denarja:						
III. Odpisi in drugi izdatki:							obresti					15240	78
odpis inventarja					6000	—	VI. Drugi dohodki:						
IV. Zaklad za nedoločene škode:							a) pristojbine polic:						
a) v oddelku požara	27825	01					1. v oddelku požara	4921	04				
delež pozavarovalnice	9346	22	18478	79			2. v oddelku zvonov	22	25	4943	29		
b) v oddelku zvonov	2800	28					b) sprejemnine:						
delež pozavarovalnice	1190	06	1610	22	20089	01	1. v oddelku požara	5211	96				
V. Stanje zakladov koncem leta:							2. v oddelku zvonov	3	—	5214	96		
premijska prihrana:							c) drugi dohodki			2892	78	13051	03
a) v oddelku požara	224535	46											
delež pozavarovalnice	90323	98	134211	48									
b) v oddelku zvonov	4274	92											
delež pozavarovalnice	1294	92	2980	—	137191	48							
VI. Upravni prebitek:													
Upravni prebitek, ki se uporabi za:													
a) prispevek h kurzemu diferenčnemu zakladu	2000	—											
b) obresti ustanovnega zaklada	2000	—											
c) za odkup ustanovnega zaklada	50000	—											
d) prenos na varnostni zaklad	52000	—											
e) ostanek na nov račun	8326	10			114326	10							
					514107	25						514107	25

Bilanca.

Pasiva	K	h	K	h	K	h	Aktiva	K	h	K	h	K	h
I. Terjatev pri delničarjih	—	—	—	—	—	—	I. Ustanovni zaklad					50000	—
II. Račun blagajne					3255	91	II. Varnostni zaklad					98010	—
III. Terjatev pri denarnih zavodih in posojilnicah:							III. Kurzni diferenčni zaklad					250	—
a) pri hranilnicah	277245	29					IV. Premijska prihrana:						
b) poštna hranilnica, št. 51.426 L.	24316	69					a) v oddelku požara	224535	46				
" " " 68.082 M.	8125	95					delež pozavarovalnice	90323	98	134211	48		
" " " 71.966 G.	6	38					b) v oddelku zvonov	4274	92				
" " " 4.425 P.	3939	54			319666	24	delež pozavarovalnice	1294	92	2980	—	137191	48
IV. Terjatev pri zavarovanih	34253	83					V. Zaklad za nedoločene škode:						
V. Terjatev pri poverjenikih	15205	19			49459	02	a) v oddelku požara	27825	01				
VI. Terjatev pri hipotečnih posojilih					1240	—	delež pozavarovalnice	9346	22	18478	79		
VII. Vrednostni papirji					103035	79	b) v oddelku zvonov	2800	28				
VIII. Račun uprave:							delež pozavarovalnice	1190	06	1610	22	20089	01
oprava	6285	20	285	20			VI. Razni upniki:						
odpis	6000	—					a) poverjeniki	30772	22				
tablice	714	80					b) predplačila za leto 1917.	2878	93				
med letom prejeli	714	80					c) gasilni donesek	18309	43				
odpis					285	20	d) koleki pogodb	4285	63				
IX. Saldo pozavarovalnice					650	69	e) koleki škod	293	20			56539	41
							VII. Saldo pozavarovalnice					1186	85
							VIII. Upravni prebitek:						
							Upravni prebitek, ki se uporabi za:						
							a) prispevek h kurzemu diferenčnemu	2000	—				
							zakladu	2000	—				
							b) obresti ustanovnega zaklada	50000	—				
							c) za odkup ustanovnega zaklada	52000	—				
							d) prenos na varnostni zaklad	8326	10			114326	10
							e) na nov račun						
					477592	85						477592	85

Ivan Elsner l. r.,
član nadzorništva.

Ivan Sušnik l. r.,
predsednik nadzorništva.

Jos. Pehani l. r.,
ravnatelj.